

Методи захисту персональних даних громадян

Придибайло Ю.О., студентка 2 курсу

Науковий керівник – Мелешко Є.В., к.т.н, доцент

*Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький*

Сьогодні життєдіяльність людини є неможливою без надання інформації про себе іншим членам суспільства, державним органам, громадським організаціям. Відповідно до Закону України “Про захист персональних даних” персональні дані (ПД) – відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована. Законом також регулюються відносини, пов’язані із захистом персональних даних під час їх обробки. Стаття 2 Закону України “Про захист персональних даних” вводить наступні поняття:

– суб’єкт персональних даних – це фізична особа, стосовно якої відповідно до закону здійснюється обробка її персональних даних;

– база персональних даних – це іменована сукупність упорядкованих персональних даних, яка існує в електронній формі та/або у формі картотеки;

– володілець бази персональних даних – це фізична або юридична особа, якій законом або за згодою суб’єкта персональних даних надано право на обробку цих даних та яка затверджує мету обробки персональних даних у цій базі даних,

Класифікація персональних даних [1]

Перша група ПД створюється та збирається органами державної влади і місцевого самоврядування відповідно до вимог закону.

Друга група ПД створюється та збирається суб’єктами права власності і господарювання відповідно до вимог закону.

Третя група ПД самостійно надається фізичними особами органам державної влади і місцевого самоврядування та суб’єктам права власності і господарювання у визначені законом терміни та ситуації.

Четверта група персональних даних створюється суб’єктами права власності і господарювання згідно з угодами між ними та фізичними особами, що описуються цими даними.

Розглянемо юридичні та криптографічні (можуть бути реалізовані програмно та апаратно) методи захисту персональної інформації.

Закони, які регулюють захист персональних даних [2, 3]

Вперше тема захисту особи прозвучала в Загальній декларації прав людини, прийнятій на третій сесії Генеральної Асамблеї ООН і підписаній 10 грудня 1948 року. Потім у Конвенції про захист прав людини і

основоположних свобод, підписаній 4 листопада 1950 року. Норми про захист прав людини містяться у статті 32 Конституції України. Також є такі закони як: Закон України "Про інформацію" стаття 23, Постанова КМ України "Про затвердження Порядку ведення особових справ державних службовців в органах виконавчої влади" від 25 травня 1998 р. № 731, Постанова ВР України "Про затвердження положення про паспорт громадянина України" від 26 червня 1992 р. № 2503- XII, Закон України "Про захист персональних даних" від 1 червня 2010 року № 2297-VI.

Основні методи криптографічного захисту персональних даних

Криптографія – наука про математичні методи забезпечення конфіденційності (неможливості прочитання інформації сторонніми) і автентичності (цілісності і справжності автора) інформації [4]. Основні методи криптографічного захисту інформації можуть бути класифіковані різним чином, але найчастіше їх розподіляють в залежності від способу використання та за типом ключа [4-6]:

- системи без ключа – не використовуються ключі (хеш-функції, генерація псевдовипадкових чисел, односторонні перестановки);
- системи з таємним ключем – використовується один секретний ключ – (симетричне шифрування, ідентифікація);
- системи з відкритим ключем – використовуються два ключі – відкритий/публічний та закритий/приватний (асиметричне шифрування, цифровий підпис, автентифікація).

Список літератури

1. Обуховська Т. Класифікація персональних даних та режиму доступу до них / Т. Обуховська // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. - 2013. - № 1. - С. 97-104
2. Оніщенко О.В. Захист персональних даних / О. В. Оніщенко // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. - 2012. - № 1. - С. 60-64
3. Козак В. Захист персональних даних та правила приватності при дослідженнях в Інтернет / В. Козак // Маркетинг в Україні. - 2013. - № 3. - С. 49-70
4. Мінгальова, Ю.І. Новітні криптографічні методи захисту інформації // "Науково-дослідна робота молодих учених: стан, проблеми, перспективи". II Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція, присвячена 95-річчю Херсонського державного університету, 12-16 листопада 2012 р., Херсон - С. 373-378
5. Водозаський В. Комерційні системи шифрування: основні алгоритми та їх реалізація. // Монітор. - 1992. - N 6-7. - С. 14 - 19.
6. Бабак В.П. Теоретичні основи захисту інформації / В. П. Бабак: Підручник. – Книжкове видавництво НАУ, 2008. – 752 с.